

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Ради адвокатів України №125
01 червня 2013 року

ПРОГРАМА
проходження стажування для
отримання особою свідоцтва про
право на заняття адвокатською
діяльністю

м. Київ 2013

1. Загальні положення

- 1.1. Програма проходження стажування стажистами адвокатів (далі — програма стажування) передбачає всебічне і повне вивчення організації адвокатури та специфіки адвокатської діяльності в Україні, набуття практичних знань і навичок, необхідних для здійснення адвокатської діяльності, підвищення теоретичного рівня у відповідних галузях права.
- 1.2. Керівник стажування протягом двох днів з дня прийняття стажиста адвоката (далі - стажист) складає індивідуальний план стажування (далі - план) у трьох примірниках.
- 1.3. План містить відповідні теми, за якими визначаються напрями стажування та повинен передбачати постійну роботу із стажистом, порядок і конкретні терміни виконання ним робіт, а також зміст і терміни проведення занять із стажистом. Керівник стажування негайно, надсилає план у трьох примірниках до відповідної Ради адвокатів регіону. Голова ради адвокатів регіону або його заступник затверджує план протягом двох днів з моменту його надходження і повертає керівнику стажування два його примірника. Перший примірник залишається у Раді адвокатів регіону, другий примірник знаходитьться у керівника стажування, третій примірник - у стажиста.
- 1.4. Стажист під час стажування робить у своєму примірнику плану відповідні відмітки про ступінь його виконання.
- 1.5. Стажист веде щоденник стажування, в якому послідовно та детально відображає хід виконання плану.
- 1.6. Керівник стажування забезпечує стажисту необхідні умови для виконання плану і контролює хід його виконання, надає постійну допомогу в набутті професійних знань і практичних навичок, відповідає за об'єктивне відображення підсумків стажування у плані стажування.
- 1.7. Післяожної опрацьованої теми керівник стажування має проводити співбесіду зі стажистом для визначення рівня його знань з питань цієї теми, про що проставляється відмітка в індивідуальному плані стажування. У разі недостатнього засвоєння стажистом конкретної теми тема вивчається повторно. Керівник стажування є відповідальним за проведення стажування відповідно до цієї програми та згідно із планом стажування та підготовку стажиста до адвокатської діяльності.
- 1.8. Програма стажування охоплює поглиблення стажистом знань відповідних норм Конституції України, положень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини, а також інших чинних міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, законодавства про адвокатуру та адвокатську діяльність, зокрема, Законів України "Про адвокатуру та адвокатську діяльність", "Про безоплатну правову допомогу", поточного законодавства з різних галузей матеріального та процесуального права, рішень Конституційного Суду України та Верховного Суду України, рішень органів адвокатського самоврядування, юридичної літератури і правових журналів, а також усіх видів і форм практичної адвокатської діяльності.

- 1.9. Програма передбачає відповідні етапи стажування, виходячи з шестимісячного терміну стажування.
- 1.10. Спільно з керівником або за його дозволом з іншими адвокатами (за їх згоди) стажист може бути присутній під час проведення процесуальних дій на досудовому розслідування і в судових засіданнях по різних категоріях справ, може відвідувати місця позбавлення волі. Особливу увагу стажиста керівник звертає на роз'яснення правил поведінки адвоката при відвідуванні закладів пенітенціарної системи і в судовому засіданні.
- 1.11. Керівник навчає стажиста методикам вивчення та ведення справ різних категорій, складання та оформлення адвокатських проваджень (досьє), аналізу доказів, розробці тактики захисту, обранню правоої позиції у справі, складання планів ведення справ, захисних промов і виступів по цивільних, кримінальних, господарських та адміністративних справах та у справах про адміністративні правопорушення, пояснень та заперечень на позови, апеляційних та касаційних скарг, клопотань та інших процесуальних документів за різними категоріями справ.
- 1.12. За завданням керівника самостійно або спільно з ним, або за його дозволом з іншими адвокатами з їх згоди стажист вивчає справи, які перебувають у провадженні керівника стажування, оформляє проекти процесуальних документів, виконує аналітичні розробки доказового матеріалу, розробляє позицію і тактику захисту або представництва, складає проекти планів ведення справ, захисних промов і виступів, клопотань, заяв, пояснень за позовом і заперечень, апеляційних та касаційних скарг, інших процесуальних документів по конкретних справах.
- 1.13. Керівник стажування проводить зі стажистом співбесіду за всіма видами доручень, виконуваних адвокатами, надає практичну допомогу в оформленні адвокатського провадження (досьє) і проектів документів правового характеру, оцінює правильність вироблення стажистом позиції і тактики захисту у справах.
- 1.14. Стажист продовжує роботу по ознайомленню з веденням справ протягом всього періоду стажування. Керівник забезпечує дотримання адвокатської таємниці стажистом.

2. Ознайомлення з організацією і діяльністю адвокатури

- 2.1. На початку стажування стажист ознайомлюється з принципами та зasadами здійснення адвокатської діяльності, організаційними формами, видами та гарантіями адвокатської діяльності, правами і обов'язками адвоката, зasadами, завданнями та організаційними формами адвокатського самоврядування.
- 2.2. Стажист самостійно вивчає відповідні норми Конституції України, положень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практики Європейського суду з прав людини, законодавства про адвокатуру та адвокатську діяльність, зокрема, Законів України “Про адвокатуру та адвокатську діяльність”, “Про безоплатну правову допомогу”, поточного законодавства з різних галузей матеріального та процесуального права, рішень Конституційного Суду України та Верховного Суду України, рішень

органів адвокатського самоврядування, зокрема Правила адвокатської етики. Після вивчення зазначених матеріалів керівник стажування шляхом співбесіди перевіряє якість засвоєння їх стажистом, про що зазначається у плані.

- 2.3. Керівник стажування проводить практичне ознайомлення стажиста з організацією діяльності та адвокатськими провадженнями (дос'є). При цьому увага стажиста звертається на: розпорядок роботи адвоката; організацію робочого місця адвоката; види адвокатської діяльності з надання правової інформації, консультацій і роз'яснень з правових питань, правового супроводу діяльності клієнта, складення заяв, скарг, процесуальних та інших документів правового характеру, спрямованих на забезпечення реалізації прав, свобод і законних інтересів клієнта, недопущення їх порушень, а також на сприяння їх відновленню в разі порушення; порядок прийняття адвокатом доручень та укладання угод про надання правової допомоги.
- 2.4. Керівник стажування навчає стажиста належному оформленню договорів про надання правової допомоги, відповідних доручень у справах, ордерів, квитанцій тощо, а також контролює правильність складання стажистом проектів вищезазначених документів.

3. Ознайомлення з організацією прийому громадян (клієнтів) та надання правової допомоги

- 3.1. Під час стажування стажист знайомиться з організацією прийому громадян (клієнтів). Особлива увага приділяється керівником стажування як формуванню у стажиста коректного й шанобливого ставлення до кожної особи, яка звернулася за отриманням правової допомоги, спокійного і ділового підходу до бесіди з особою, якій адвокат надає правову допомогу, а також отриманню навичок ґрунтовного і повного з'ясування всіх даних, що відносяться до предмета консультації, і надання грамотного, юридично обґрунтованого висновку.
- 3.2. Керівник навчає стажиста складання позовних та інших заяв, запитів та інших документів правового характеру, які найчастіше оформлюються адвокатом. Стажист зобов'язаний вивчати зразки процесуальних документів.
- 3.3. Стажист повинен бути систематично присутній під час проведення (надання) адвокатом консультацій. На його прохання стажист може надавати допомогу в знаходженні необхідних нормативних матеріалів, з дозволу керівника складати проекти правових документів і запитів, які потім зобов'язаний пред'явити керівнику стажування для оцінки їх якості. Керівник стажування зобов'язаний вживати заходів щодо дотримання адвокатської таємниці.

4. Ознайомлення з конституційним та кримінальним провадженнями. Складання процесуальних документів у цивільних та адміністративних справах

- 4.1. У ході стажування стажист самостійно вивчає відповідні норми Закону України "Про Конституційний Суд України", Кримінального процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України, Кодексу України про

адміністративні правопорушення з питань реалізації прав та обов'язків адвоката у конституційному провадженні та щодо здійснення захисту, інших видів надання правової допомоги при веденні цивільних, кримінальних та адміністративних справ, про права та обов'язки інших учасників процесу, про стадії та хід процесу у зазначених видах судочинства.

- 4.2. Під час ознайомлення з основами конституційного судоустрою стажист вивчає відповідні норми Конституції України та положення законодавства, яке регулює конституційне провадження з питань звернення до Конституційного Суду України (форма звернення, суб'єкти права на конституційне подання та звернення, підстави для відмови у відкритті конституційного провадження; порядок конституційного провадження у справі, рішення і висновки Конституційного Суду України).
- 4.3. Стажист адвоката під час проходження стажування у галузі кримінального та кримінального процесуального законодавства України повинен оволодіти навичками складання проектів наступних документів: заяви про кримінальне правопорушення; скарги на постанову про закриття кримінального провадження; скарги на затримання; скарги на бездіяльність слідчого; клопотання про проведення певної слідчої (розшукової) дії; клопотання про зміну або скасування запобіжного заходу; апеляційної скарги на ухвалу суду (слідчого судді) про застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою; апеляційної скарги на вирок суду (в тому числі постановлені на підставі угод про визнання винуватості та про примирення між потерпілим та обвинуваченим); цивільного позову у кримінальному провадженні; касаційної скарги на вирок суду першої інстанції та ухвалу (вирок) суду апеляційної інстанції.
- 4.4. Під керівництвом адвоката стажист під час ознайомлення з кримінальним провадженням вивчає норми Кримінального кодексу України; Кримінального процесуального кодексу України; відповідні рішення Верховного Суду України (розміщені на офіційному веб-сайті Верховного Суду України) та практику Європейського Суду з прав людини по кримінальних провадженнях (розміщені на офіційному веб-сайті Міністерства юстиції України).
- 4.5. Стажист під час проходження стажування, в своїй практичній діяльності повинен використовувати постанови Пленуму Верховного суду України, рішення Конституційного Суду України та практику Вищого спеціалізованого суду України з цивільних та кримінальних справ, зокрема:
  - Рішення Конституційного Суду України у справах: про право на правову допомогу від 30.09.2009 р.; щодо застосування кваліфікуючої ознаки „працівник правоохоронного органу“ до працівника державної виконавчої служби від 18.04. 2012 р.; про рівність сторін судового процесу від 12.04.12 р.; про ознайомлення обвинуваченого і захисника з матеріалами кримінальної справи від 18.01.12; про оскарження бездіяльності суб'єктів владних повноважень щодо заяв про злочини від 14.12.11; за конституційним поданням 54 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Закону України „Про судоустрій і статус суддів“,

Кримінально-процесуального кодексу України, Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України від 13.12.11 р.; за конституційним поданням СБУ щодо офіційного тлумачення положення ч. 3 ст. 62 Конституції України від 20.10.11 р.;

- Постанови Пленуму Верховного Суду України “Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки” від 04.06.2010 р. №7; “Про практику призначення судами кримінального покарання” від 24.10.2003 р. №7; “Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинені стійкими злочинними об'єднаннями” від 23.12.2005 №13 ;
- Листи Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ: Про деякі питання здійснення слідчим суддею суду першої інстанції судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження від 05.04.2013 р. № 223-558/04-13; “Про деякі питання порядку застосування запобіжних заходів під час досудового розслідування та судового провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України” від 04.04.2013 р. № 511-550/04-13; «Щодо змін, внесених до деяких законодавчих актів України у зв’язку з гуманізацією відповідальності за правопорушення у сфері господарської діяльності» від 02.03.2012 р. № 132 – 283/04-12; “Про деякі питання застосування розділу XI “Перехідні положення” Кримінального процесуального кодексу України” від 26.11.2012 р. №1735/04-12; “Про деякі питання порядку здійснення судового провадження з перегляду судових рішень у суді апеляційної інстанції відповідно до Кримінального процесуального кодексу України” від 21.11.2012 р. №10-1717/04-12; «Про деякі питання здійснення кримінального провадження на підставі угод» від 15.11.2012 р. № 223-1679/04-12; “Про деякі питання порядку здійснення судового розгляду в судовому провадженні у першій інстанції відповідно до Кримінального процесуального кодексу України” від 05.10.2012 р. № 223-1446/04-12

4.6. Стажист адвоката під час проходження стажування у галузях цивільного, сімейного, житлового, трудового, земельного та цивільно-процесуального законодавства України повинен скласти проекти наступних документів: заяву про забезпечення позову та забезпечення доказів у цивільній справі; заяву про перегляд заочного рішення; заяву про видачу судового наказу та скасування судового наказу; заяву у справах окремого провадження; позов про визнання правочину недійсними; позов про захист особистих немайнових прав; позов про захист права власності та визнання права власності на майно; позов про захист права інтелектуальної власності; позов зі спорів щодо забезпечення виконання зобов'язань; позов про припинення (розірвання) окремих видів зобов'язань та відшкодування нанесених збитків (шкоди); позов щодо порушення умов договору лізингу, найму (оренди); позов щодо порушення умов договорів позики та позички; позов з спорів за недоговірними

зобов'язаннями; позов про відшкодування майнової та немайнової шкоди; позов зі спорів, що виникають із спадкового права; позов про визнання шлюбу недійсним, розірвання шлюбу, стягнення аліментів; позов з спорів, що виникають із особистих немайнових прав та обов'язків подружжя, батьків і дітей, інших членів сім'ї; позов із спорів, що виникають із майнових прав та обов'язків подружжя й інших членів сім'ї; позов про захист житлових прав (визнання права користування жилим приміщенням, визнання особи такою, що втратила право користування жилим приміщенням тощо); позов про захист права власності на земельну ділянку та права користування земельною ділянкою; позов про захист трудових прав (про поновлення на роботі незаконно звільненого працівника та стягнення середнього заробітку за час вимушеного прогулу, стягнення заборгованості з заробітної плати, відшкодування моральної шкоди у зв'язку з порушенням трудових прав тощо); апеляційну скаргу на рішення (ухвалу) у цивільній справі; касаційну скаргу на рішення (ухвалу) у цивільній справі; заяву про перегляд судового рішення, що набрало законної сили, у зв'язку з нововиявленими або винятковими обставинами; заяву про відстрочку або розстрочку, зміну чи встановлення способу і порядку виконання судового рішення в цивільній справі.

- 4.7. Під керівництвом адвоката стажист вивчає норми цивільного, сімейного, житлового, трудового, земельного та цивільно-процесуального законодавства України. Стажист ознайомлюється з нормами Цивільного кодексу України; Цивільного процесуального кодексу України; Сімейного кодексу України; Житлового кодексу Української РСР; Кодексу законів про працю України; Земельного кодексу України та практикою Європейського Суду з прав людини у цивільних справах.
- 4.8. Стажист під час проходження стажування щодо застосування норм цивільного, сімейного, житлового, трудового, земельного та цивільно-процесуального законодавства України, в своїй практичній діяльності повинен використовувати постанови Пленуму Верховного суду України, рішення Конституційного Суду України (зокрема, рішення по справам: за конституційним зверненням приватного підприємства „ІКІО“ щодо офіційного тлумачення положення ч. 1 ст. 61 Сімейного кодексу України від 19.09.2012 р. № 17-рп/2012; за конституційним зверненням приватного підприємства „Науково-виробнича фірма „VD MAIS“ щодо офіційного тлумачення положень ст. 786 Цивільного кодексу України від 3.07.2012 р. № 14-рп/2012; за конституційним зверненням громадянина Стріхаря Володимира Васильовича щодо офіційного тлумачення положень ст. 233 Кодексу законів про працю України у взаємозв'язку з положеннями ст. 117, 2371 цього кодексу від 22.02.2012 р. № 4-рп/2012; за конституційним поданням правління Пенсійного фонду України щодо офіційного тлумачення положень ст. 1, ч. 1, 2, 3 ст. 95, ч. 2 ст. 96, п. 2, 3, 6 ст. 116, ч. 2 ст. 124, ч. 1 ст. 129 Конституції України, п. 5 ч. 1 ст. 4 Бюджетного кодексу України, п. 2 ч. 1 ст. 9 Кодексу адміністративного судочинства України в системному зв'язку з окремими положеннями Конституції України від 25.01. 2012 р. № 3-рп/2012) та практику Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних та кримінальних справ (зокрема, постанови Пленуму Вищого спеціалізованого

суду України з розгляду цивільних та кримінальних справ від 21.12.2012 №15 "Про узагальнення судової практики розгляду цивільних справ про захист права власності та інших речових прав"; від 14.06.2012 №10 "Про судову практику розгляду цивільних справ у касаційному порядку"; від 30.03.2012 №4 "Про застосування цивільного законодавства при перегляді судових рішень у зв'язку з нововиявленими обставинами"; від 01.03.2013 №3 "Про деякі питання юрисдикції загальних судів та визначення підсудності цивільних справ"; від 01.03.2013 №4 "Про деякі питання застосування судами законодавства при вирішенні спорів про відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки"; від 01.03.2013 №6 "Про узагальнення судової практики розгляду цивільних справ про спадкування").

- 4.9. Під час проходження стажування стажист складає проекти клопотання до суду в справі про адміністративне правопорушення (наприклад, клопотання про перекваліфікацію діяння, про призначення експертизи); скарги щодо порушення порядку та строків адміністративного затримання; адміністративного позову на постанову адміністративного органу у справі про адміністративне правопорушення; апеляційної скарги на постанову суду в справі про адміністративне правопорушення; заперечення на апеляційну скаргу в справі про адміністративне правопорушення.
- 4.10. Стажист під час стажування зобов'язаний ознайомитися, зокрема, з законодавчими актами з питань врегулювання діяльності органів державної влади (зокрема, контролюючих та правоохоронних органів) та місцевого самоврядування, а також з нормами законодавства про адміністративні правопорушення: Кодекс України про адміністративні правопорушення; Бюджетний кодекс України; Водний кодекс України; Земельний кодекс України; Кодекс цивільного захисту України; Лісовий кодекс України; Митний кодекс України; Податковий кодекс України; Закони України "Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності"; "Про місцеве самоврядування в Україні"; "Про міліцію"; "Про прокуратуру"; "Про Збройні Сили України"; "Про Службу безпеки України"; "Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні"; "Про Антимонопольний комітет України"; "Про органи та служби у справах неповнолітніх і спеціальні установи для неповнолітніх"; "Про державну податкову службу"; "Про державну службу"; "Про державний кордон України"; "Про митну справу в Україні"; "Про надзвичайний стан"; "Про охорону праці"; "Про пожежну безпеку"; "Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі"; "Про звернення громадян"; рішеннями Конституційного Суду України (наприклад, по справі за конституційним поданням 53 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Податкового кодексу України 12.06.2012 р. № 13-рп/2012).
- 4.11. Стажист під час проходження стажування щодо застосування норм Кодексу адміністративного судочинства України, в своїй практичній діяльності може використовувати рішення Конституційного Суду України (зокрема, по справі про підсудність окремих категорій адміністративних справ від 29.08.2012 р.), постанови Пленуму Верховного Суду України та практику Вищого

адміністративного суду України (зокрема, постанови Пленуму Вищого адміністративного суду України від 20.05.2013 р. «Про судове рішення в адміністративній справі», «Про окремі питання юрисдикції адміністративних судів»).

5. Ознайомлення з веденням господарських справ

- 5.1. Стажист самостійно вивчає господарське та господарське процесуальне законодавство, постанови Пленуму Вищого Господарського Суду України, судову практику з господарських справ, зразки договору на надання правової допомоги підприємствам і організаціям і господарських договорів. Керівник знайомить стажиста з методикою надання допомоги підприємствам і організаціям і організовує відвідування підприємства (або організації), що обслуговується юридичною консультацією. Стажист має бути присутнім у судових засіданнях господарського суду за наявності такої можливості.
- 5.2. За дорученням керівника стажування стажист складає проекти договорів, позовних заяв та інших процесуальних документів правового характеру.
- 5.3. Стажист адвоката під час проходження стажування у сфері господарського судочинства України повинен скласти проекти наступних документів: клопотання про ознайомлення з матеріалами справи; письмові пояснення господарському суду; позовна заява про розірвання договору; позовна заява про визнання недійсним рішення загальних зборів учасників юридичної особи; клопотання про витребування доказів; клопотання про призначення судової експертизи; апеляційна скарга на рішення місцевого господарського суду; касаційна скарга на рішення місцевого господарського суду та/або суду апеляційної інстанції.
- 5.4. Під керівництвом адвоката стажист вивчає норми Господарського кодексу України; Господарського процесуального кодексу України; Законів України “Про господарські товариства”; “Про акціонерні товариства”; “Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців”; “Про ліцензування певних видів господарської діяльності”; “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом”; відповідну практику Європейського Суду з прав людини в провадженнях по господарських спорах.
- 5.5. Під керівництвом адвоката стажист вивчає:
  - правові позиції Конституційного Суду України (зокрема, рішення у справах: за конституційним зверненням ТОВ „Ліхтнер Бетон Львів“ щодо офіційного тлумачення положень ч. 4 ст. 58, ч. 1 ст. 64 Закону України „Про господарські товариства“ від 05.02.13 № 1-рп/2013; про стягнення заборгованості з підприємств паливно-енергетичного комплексу від 13.12.2012 р. № 18-рп/2012; за конституційним зверненням громадянина Шаповалова Олексія Леонідовича щодо офіційного тлумачення положень п. 20 ч. 1 ст. 106, ч. 1 ст. 11113 Господарського процесуального кодексу України у взаємозв’язку з положеннями п. 2, 8 ч. 3 ст. 129 Конституції України 25.04.2012 р. № 11-рп/2012);
  - положення постанов Пленуму Вищого господарського суду України: “Про деякі питання практики застосування розділу VI Господарського

процесуального кодексу України” від 16.01.2013 №7; “Про деякі питання практики призначення судової експертизи” (із змінами і доповненнями) від 23.03.2012 №4; “Про судове рішення” (із змінами і доповненнями) від 23.03.2012 №6; “Про деякі питання участі прокурора у розгляді справ, підвідомчих господарським судам” (із змінами і доповненнями) від 23.03.2012 №7; “Про деякі питання практики вирішення спорів, пов’язаних із захистом прав інтелектуальної власності” від 23.03.2012 №12.

6. Ознайомлення з нормативними основами діяльності Європейського суду з прав людини та його практикою щодо України

Під час ознайомлення з нормативними основами діяльності Європейського суду з прав людини стажист вивчає відповідні положення Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та протоколів до неї. Особливу увагу стажист зобов’язаний приділити питанням нормативного врегулювання прав і свобод (Розділ I Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод) з урахуванням практики Європейського суду з прав людини та порядку звернення Європейського суду з прав людини.

Крім того, стажист зобов’язаний вивчити конкретні рішення Європейського суду з прав людини (додаток №1).

7. Ознайомлення з веденням роботи з правового інформування населення та адвокатів регіону

- 7.1. Керівник знайомить стажиста з формами та методами ведення адвокатом роботи з правового інформування населення та адвокатів регіону.
- 7.2. Керівник стажування може доручити стажисту підготувати виступ на науково-просвітницькому заході для населення та/або адвокатів регіону.
- 7.3. Керівник організовує стажисту можливість самостійно виступити перед населенням та/або адвокатами регіону з доповідями (лекціями) на правову тему.

8. Участь у заходах з підвищення кваліфікації

- 8.1. Стажист бере участь у роботі семінарів, заняті і в інших заходах, що проводяться Радою адвокатів України, Вищою кваліфікаційною комісією адвокатури, відповідними радою адвокатів і кваліфікаційно-дисциплінарною комісією адвокатів регіону з підвищення кваліфікації адвокатів.

9. Прикінцеві положення

- 9.1. У відповідності зі. ст. 10 ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» за результатами стажування керівник стажування складає звіт про оцінку стажування (далі - звіт) та направляє його раді адвокатів регіону. У звіті керівник стажування відображає виконання індивідуального плану стажування, а також відомості про виконані завдання з підвищення теоретичного рівня знань стажиста. До звіту додаються складені стажистом процесуальні та інші види документів.

до Програми проходження стажування для тримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю, затверджені рішення Ради адвокатів України №125 від 01 червня 2013 року

Рекомендований перелік рішень Європейського Суду з прав людини, які вивчає стажист під час проходження стажування:

1. “Каверзін проти України” від 15 травня 2012 року;
2. “Василь Іващенко проти України” від 26 липня 2012 року;
3. “Юрій Іванов проти України” від 21 лютого 2012 року;
4. “Горовенки та Бугара проти України” від 12 січня 2012 року;
5. “Ігор Шевченко проти України” від 12 січня 2012 року;
6. “Концевич проти України” від 16 лютого 2012 року;
7. “Федоченко та Лозенко проти України” від 20 вересня 2012 року;
8. “Довженко проти України” від 12 січня 2012 року;
9. “Алексахін проти України” від 19 липня 2012 року;
10. “Савін проти України” від 16 лютого 2012 року;
11. “Борисенко проти України” від 12 січня 2012 року;
12. “Тодоров проти України” від 12 січня 2012 року;
13. “Корнєйкова проти України”.

Крім того:

14. Рішення Європейського суду з прав людини у справі "БАЛКОВОЙ ПРОТИ УКРАЇНИ" (CASE OF BALKOVOY v. UKRAINE). Заяви № 18960/12. Стислий виклад рішення від 09 квітня 2013 року (Урядовий кур'єр № 95 від 30 травня 2013 року);
15. Рішення Європейського суду з прав людини у справі "КАРПЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ" (CASE OF KARPENKO v. UKRAINE). Заяви № 53450/11. Стислий виклад рішення від 09 квітня 2013 року (Урядовий кур'єр № 95 від 30 травня 2013 року);
16. Рішення Європейського суду з прав людини у справі "МОСЕНДЗ ПРОТИ УКРАЇНИ" (CASE OF MOSENDZ v. UKRAINE). Заяви № 52013/08. Стислий виклад рішення від 17 січня 2013 року (Урядовий кур'єр № 95 від 30 травня 2013 року);
17. Рішення Європейського суду з прав людини у справі "КАРАБЕТ ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ" (CASE OF KARABET AND OTHERS v. UKRAINE). Заяви №№ 38906/07 та 52025/07. Стислий виклад рішення від 17 січня 2013 року (Урядовий кур'єр № 95 від 30 травня 2013 року);
18. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «СІЗАРЕВ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF SIZAREV v. UKRAINE). Заява № 17116/04. Стислий виклад рішення від 17 січня 2013 року. (Урядовий кур'єр № 94, 29 травня

- 2013 року);
- 19.Рішення Європейського суду з прав людини у справі «СЛЮСАР ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF SLYUSAR v. UKRAINE). Заява № 39797/05. Стислий виклад рішення від 17 січня 2013 року. (Урядовий кур'єр № 94, 29 травня 2013 року);
- 20.Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ХАБРОВСЬКІ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF CHABROWSKI v. UKRAINE). Заява № 61680/10. Стислий виклад рішення від 17 січня 2013 року. (Урядовий кур'єр № 94, 29 травня 2013 року);
- 21.Рішення Європейського суду з прав людини у справі «МАЙСТРЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF MAYSTRENKO v. UKRAINE). Заява № 11023/12. Стислий виклад рішення від 09 квітня 2013 року. (Урядовий кур'єр № 94, 29 травня 2013 року);
- 22.Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ШТАБОВЕНКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF SHTABOVENKO AND OTHERS v. UKRAINE). Заява № 22722/07 та 99 інших заяв. Стислий виклад рішення від 25 квітня 2013 року. (Урядовий кур'єр № 94, 29 травня 2013 року);
- 23.Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ТРАНДАСІР ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF TRANDASIR v. UKRAINE). Заява № 75179/11. Стислий виклад рішення від 09 квітня 2013 року (Урядовий кур'єр № 90 від 23 травня 2013 року);
- 24.Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ТЕРНОВІК ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF TERNOVIK AND OTHERS v. UKRAINE). Заява № 19430/06 та 19 інші заяви. Стислий виклад рішення від 11 квітня 2013 року (Урядовий кур'єр № 88 від 21 травня 2013 року);
- 25.Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ДЬЯЧЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF DYACHENKO v. UKRAINE). Заява № 42813/05. Стислий виклад рішення від 18 квітня 2013 року (Урядовий кур'єр № 86 від 17 травня 2013 року);
- 26.Рішення Європейського суду з прав людини у справі «РОЖЕНКО ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF ROZHENKO AND OTHERS v. UKRAINE). Заява № 2644/04 та 23 інші заяви. Стислий виклад рішення від 11 квітня 2013 року (Урядовий кур'єр № 86 від 17 травня 2013 року);
- 27.Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ТКАЧЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ» (AFFAIRE TKACHENKO c. UKRAINE). Заява № 1278/06. Стислий виклад остаточного рішення від 04 квітня 2013 року (Урядовий кур'єр № 80 від 27 квітня 2013 року);
- 28.Рішення Європейського суду з прав людини у справі «БИСТРИК ПРОТИ УКРАЇНИ ТА ЄФРЕМОВ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF BYSTRIK v. UKRAINE AND YEFREMOV v. UKRAINE). Заява № 8827/05. Стислий виклад рішення від 19 березня 2013 року (Урядовий кур'єр № 76 від 23 квітня 2013 року);
- 29.Рішення Європейського суду з прав людини у справі «НИКОЛАЄНКО

ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF NIKOLAYENKO v. UKRAINE). Заява № 39994/06. Стислий виклад рішення від 15 листопада 2012 року (Урядовий кур'єр № 61 від 02 квітня 2013 року);

- 30.Рішення Європейського суду з прав людини у справі «МЕДЛІНСЬКИЙ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF MEDLINSKYY v. UKRAINE). Заява № 22485/12. Стислий виклад рішення від 19 лютого 2013 року (Урядовий кур'єр № 59 від 29 березня 2013 року);
- 31.Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ЄРОХІНА ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF YEROKHINA v. UKRAINE). Заява № 12167/04. Стислий виклад рішення від 15 листопада 2012 року (Урядовий кур'єр № 58 від 28 березня 2013 року);
- 32.Рішення Європейського суду з прав людини у справі «СЕРГІЙ АФАНАСЬЕВ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF SARGEY AFANASYEV v. UKRAINE). Заява № 48057/06. Стислий виклад рішення від 15 листопада 2012 року (Урядовий кур'єр № 58 від 28 березня 2013 року);
- 33.Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ЗАМФРЕСКО ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF ZAMFERESKO v. UKRAINE). Заява № 30075/06. Стислий виклад рішення від 15 листопада 2012 року (Урядовий кур'єр № 58 від 28 березня 2013 року);
- 34.Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ХАЙРОВ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF KHAYROV v. UKRAINE). Заява № 19157/06. Стислий виклад рішення від 15 листопада 2012 року (Урядовий кур'єр № 58 від 28 березня 2013 року);
- 35.Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ЄРМОЛЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF YERMOLENKO v. UKRAINE). Заява № 49218/10. Стислий виклад рішення від 15 листопада 2012 року (Урядовий кур'єр № 55 від 23 березня 2013 року);
- 36.Рішення Європейського суду з прав людини у справі «КОВАЛЬ ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF KOVAL AND OTHERS v. UKRAINE). Заява № 22429/05. Стислий виклад рішення від 15 листопада 2012 року (Урядовий кур'єр № 55 від 23 березня 2013 року);
- 37.Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ГРИНЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF GRINENKO v. UKRAINE). Заява № 33627/06. Стислий виклад рішення від 15 листопада 2012 року (Урядовий кур'єр № 55 від 23 березня 2013 року);
- 38.Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ДИММА ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF DYMMA v. UKRAINE). Заява № 37654/10. Стислий виклад рішення від 05 лютого 2013 року (Урядовий кур'єр № 53 від 21 березня 2013 року);
- 39.Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ПМП "ФЕЯ" ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF FEYA, MPP AND OTHERS v. UKRAINE). Заява № 27617/06. Стислий виклад рішення від 21 лютого 2013 року (Урядовий кур'єр № 53 від 21 березня 2013 року);

- 40.**Рішення Європейського суду з прав людини у справі «РОБОТА ТА ІНШІ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF ROBOTA AND OTHERS v. UKRAINE). Заява № 7158/04 та 88 інших заяв. Стислий виклад рішення від 17 січня 2012 року. (Урядовий кур'єр № 36, 22 лютого 2013 року);
- 41.**Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ВАРАВА ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF VARAVA AND OTHERS v. UKRAINE). Заява № 12405/06. Стислий виклад рішення від 17 січня 2013 року. (Урядовий кур'єр № 36, 22 лютого 2013 року);
- 42.**Рішення Європейського суду з прав людини у справі «КРАВЕЦЬ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF KRAVETS v. UKRAINE) Заява № 14518/07. Стислий виклад остаточного рішення від 10 січня 2013 року (Урядовий кур'єр № 23 від 05 лютого 2013 року);
- 43.**Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ЗАРОЧЕНЦЕВ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF ZAROCHENTSEV v. UKRAINE) Заява № 39327/06. Стислий виклад рішення від 10 січня 2013 року (Урядовий кур'єр № 23 від 05 лютого 2013 року);
- 44.**Рішення Європейського суду з прав людини у справі «БУРЯК ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF BURYAK v. UKRAINE) Заява № 7635/07. Стислий виклад рішення від 18 грудня 2012 року (Урядовий кур'єр № 23 від 05 лютого 2013 року);
- 45.**Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ФЕСИК ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF FESIK v. UKRAINE) Заява № 2704/11. Стислий виклад рішення від 11 грудня 2012 року (Урядовий кур'єр № 23 від 05 лютого 2013 року);
- 46.**Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ФЕДОРЧЕНКО ТА ЛОЗЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF FEDORCHENKO AND LOZENKO v. UKRAINE) Заява № 387/03. Стислий виклад остаточного рішення від 20 вересня 2012 року (Урядовий кур'єр № 23 від 05 лютого 2013 року);
- 47.**Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ДРОГОБЕЦЬКА ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF DROGOBETSRFYA v. UKRAINE). Заява № 41662/05 Стислий виклад остаточного рішення від 03 січня 2013 року (Урядовий кур'єр № 18, 29 січня 2013 року);
- 48.**Рішення Європейського суду з прав людини у справі «МАЛІЦЬКА ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF MALITSKA v. UKRAINE). Заява № 22826/11. Стислий виклад рішення від 11 грудня 2012 року (Урядовий кур'єр № 18, 29 січня 2013 року);
- 49.**Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ЄРІЛОВ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF YERILOV v. UKRAINE). Заява № 43478/07. Стислий виклад рішення від 11 грудня 2012 року (Урядовий кур'єр № 18, 29 січня 2013 року);
- 50.**Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ШАРКОЗІ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF SHARKOZI v. UKRAINE). Заява № 28831/06.

Стислий виклад рішення від 11 грудня 2012 року (Урядовий кур'єр № 18, 29 січня 2013 року);

- 51.**Рішення Європейського суду з прав людини у справі «ТИТАРЕНКО ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF TITARENKO v. UKRAINE). Заява № 31720/02. Стислий виклад рішення від 20 вересня 2012 року (Урядовий кур'єр № 18, 29 січня 2013 року).